

Online Proefstuderen

Pabo – Social Work/Zorg

Opdracht – module de gelukkige groep

Als je Pabo-Social Work/Zorg gaat studeren, ga je voor deze module in jaar 1 een aantal opdrachten uitvoeren met de groep waar je op dat moment stageloopt. Hoe gaat het met de groep? In welke fase van de groepvorming bevindt de groep zich? Wat kan ik als (aankomend) leerkracht doen om de sfeer in de groep te verbeteren?

Opdracht 1

Probeer nu eens online een aantal voorbeelden van groepsactiviteiten te vinden voor een groep die nog niet zo goed kan samenwerken. Wat zijn de aanbevelingen die voor zo'n groep zouden kunnen gelden? Welke activiteiten (er zijn er ongelooflijk veel te vinden online) zou jij zelf uitkiezen om met een groep te gaan doen?

Opdracht 2

En dan nog een theorievraag: onder welke fase van groepsvorming vallen deze samenwerkingsopdrachten? Hierbij wat online lees- en zoektips:

- [De roep van de groep: groepsdynamiek, welbevinden en leren | Onderwijskennis](#)
- [Groepsvorming | Gouden weken | Juf Anke](#)
- [ebook 108 werkvormen 6 sept 2018.pdf \(klassenkracht.nl\)](#)
- [Werkvormen - Positieve groepsvorming \(kiereso.nl\)](#)

Op de volgende pagina vind je voorbeelden van opdracht 1 en 2.

Voorbeelden opdracht 1 – activiteiten samenwerken

Werkvorm 1 - Groepsfase: Storming/Norming

- Gevonden in: [e-book 108 werkvormen](#)
- Doel: samenwerken: luisteren en aanwijzingen geven
- Materiaal: karton, papier of blokken
- Tijd: 10 - 15 minuten

Je maakt heterogene groepjes van vier leerlingen. Die gaan in tweetallen tegenover elkaar zitten. Ze maken van karton (of mappen) een wandje, zodat ze niet kunnen zien wat de ander achter de wand doet. Eén tweetal maakt een ontwerp, op papier of van blokken. Als dat klaar is, moet het andere tweetal dit ontwerp namaken. Ze mogen niet kijken, maar alleen vragen stellen. Als de tweede groep klaar is met imiteren, dan vergelijken de kinderen het resultaat. Ze bespreken na wat wel goed ging en - als de ontwerpen verschillen - wat een volgende keer beter kan.

Werkvorm 2 - Durven leerlingen op elkaar te vertrouwen?

- Gevonden in: [werkvormen positieve groepsvorming](#)
- Doel: versterken samenwerking, verbeteren communicatie, elkaar vertrouwen, zorgvuldig formuleren, plezier, versterken onderlinge band en bevorderen positief groepsgevoel

Deze werkvorm gaat over vertrouwen, over durven loslaten, over samenwerken en zorgvuldig communiceren. Maar ook over verantwoordelijkheid nemen en betrouwbaar zijn. De ene leerling neemt de ander (geblinddoekt) mee door de 'jungle' waarin allerlei obstakels zijn: blind vertrouwen.

Werkwijze

- Maak ruimte in het lokaal
- Zet voor ieder een stoel in een grote kring
- Maak tweetallen en geef de volgende instructie:
 - De ruimte wordt zo meteen een 'jungle' waar de een de ander veilig doorheen moet loodsen
 - Een van het tweetal is de begeleider, de ander is de volger
 - De volger krijgt een blinddoek voor of sluit de ogen
 - In de ruimte worden meerdere obstakels gelegd: een tas, omgekeerde stoelen, de prullenbak, een etui of misschien zelfs een medeleerling (die zich niet mag verroeren als het tweetal nadert)
 - De begeleider leidt de geblinddoekte naar de overkant van de ruimte door zo precies mogelijk (alleen mondelinge) instructies te geven.
 - Bijvoorbeeld: "Voor je ligt een tas daar moet je omheen, zet een klein stapje naar links..."
 - De volger maakt heel kleine stapjes
 - Raakt de volger een obstakel dan zijn ze alle twee af en mag het volgende tweetal
- Bespreek de oefening goed na met elk tweetal vraag daarbij wat de ander goed deed, welke instructies fijn zijn en welke minder duidelijk. Het volgende tweetal kan dit meenemen in hun poging
- Variatie: laat de begeleider meelopen met de volger
- Variatie 2: laat meerdere tweetallen tegelijk oversteken (hilarisch maar chaotisch)
- Let op: leerlingen kunnen moeite hebben met het verschil tussen links en rechts.

Zie www.hanze.nl/onlineproefstuderen voor alle modules!

Uitwerking opdracht 2 – fase van groepsvorming

Uitwerking 1 - Fase Storming: strijd om invloed

Tijdens de fase van storming zijn de leerlingen vertrouwd met elkaar en weten ze wat ze van elkaar kunnen verwachten. Leerlingen komen wat meer uit hun schulp en zoeken naar hun eigen positie in de groep. In deze fase worden vaak de leiders bepaald en subgroepjes gevormd. Dit kan zorgen voor spanningen en conflicten. Dat is niet erg, want het hoort erbij. Laat dit zien aan de leerlingen door de conflicten er te laten zijn en ze op een goede manier op te lossen. Hoe speel je hierop in?

- Wees conflicten en spanningen voor door te sturen in de groepsvorming en de norming-fase naar voren te halen. Stel klassenregels op voordat de subgroepjes en leiders van de klas zijn bepaald
- Laat leerlingen in verschillende samenstellingen samenwerken. Zo voorkom je vaste groepjes binnen de klas
- Neem de tijd om te bespreken hoe de samenwerking ging in de groepjes. Wat ging er goed? En wat ging minder goed? Hoe kun je dat de volgende keer beter aanpakken?
- Bespreek conflicten en praat het uit. Behandel 4 manieren waarop je met conflicten kunt omgaan, met de les: Hoe ga je met conflicten om? uit ons werkboek Tumult in de brugklas – sociaal-emotionele vaardigheden 1 vmbo-t/havo
- Blijf leuke groepsspellen met elkaar doen, om positieve ervaringen met de klas op te bouwen

Uitwerking 2 is ook goed - Fase Performing: langere periode van rust en plezierige samenwerking

De leerlingen kennen elkaar inmiddels goed en weten wat ze aan elkaar hebben. Ze waarderen elkaar, wat zorgt voor een prettige samenwerking in de klas. Voor de meeste groepen duurt deze fase het langst. Sommige groepen bereiken deze fase niet. Het gevolg? Een onrustige klas en een verhoogde kans op probleemgedrag. Hoe speel je hierop in?

- Blijf tijd steken in samenwerkingsopdrachten.
- Investeer ook gedurende het jaar in leuke activiteiten. Plan bijvoorbeeld een mentorklasuitje, zoals samen uit eten gaan of bowlen
- Speel af en toe een energizer in de mentorles, om de positieve sfeer in de klas te blijven stimuleren